

Kubber daggertter huggerter - AVTRYKK, Hildegunn Guddal Svensson, kunsthistoriker

Performance av Agnes Btffn, bygget over lyrikeren Torild Wardenærs dikt, Kubber daggertter huggerter.

Stillheten senker seg. I et avgrenset (tids)rom. På gulvet ligger lekepistoler og et sverd. Klut med sverte. Liljer i hvitt er dandert mot silkepapir i oransje, en rulle og to tuber med grafikksverte, ses på et bord.

Avtrykk er en multimediaforestilling. På et lerret vises en video med diktet Kubber daggertter huggerter innfelt i lydbildet. Ditt blikk styres ikke mot ett punkt, men skifter hele tiden fokus mellom live performansen og den dokumenterte performansen. Dikt og film utfyller og kontrasterer forestillingen.

Som en bevegelig skulptur entrer Agnes Btffn rommet. Hun tar av seg på bena. Gir et torsoaktig inntrykk der hun nå står, kun drapert i et stykke stoff. Bare skuldre. Bare ben. Langsamt, nesten høytidelig, legger hun liljene på gulvet. Dveler litt. Så trykker hun sverte direkte på bordet, drar sverten utover, arbeider med den, tørker sverten av spatelen. En grafiker i konsentrasjon. Fete, svarte striper dannes. Deretter klemmes det røde ut. Hemoglobinrødt. Fargen suger til seg oppmerksomheten. Filmens lilje duver i vinden. Som i en erindring. Vakre, hvite kronblad - som skapt for livets store øyeblikk. Saksen klipper seg inn. Agnes Btffn dypper en klut i svart. Meditativt, langsamt, nærmest rituellet. Med en soldats presisjon og påpasselighet smøres pistolen inn med et nattsvart mørke. I filmen gjentas handlingen. Kompletterer. Nærbilde av et sølvskimrende våpen. Soldatstemmen overrasker. Rytmask, fjernt og tett på, langt borte fra og høyrøstet, kommer ordene: KUBBER DAGGERTTER HUGGERTTER HAKKER REVOLVERE... Klaprende hjerter. Nakkeskudd. Blør. Forblør. Filmen er langsom, men både klare og slørete bilder holder på oppmerksomheten. De lyssatte hendene. Hender. Som både kan knuse og kjærtegne. DOLKER HAGLER KANONER LANSER... Uutholdelige smerter. Pulsårer rives av. Strukturell vold. Blind vold. Fiende. Venn.

Agnes Btffn tørker sine hender. Legger ned våpenet. Smører inn bena. Trækker på våpenet til det knekker. Diktet høres tydelig, senere som et svakt ekko. Stemmespalten, lærhuden, lymfeknuter... Så ruller legemsdelene i hvit tekst mot svart bunn. Grafisk polaritet. Agnes Btffn står i ro. Torilds Wardenærs stemme fortsetter en artikulert oppramsing av kroppsdeler; de bløte og de harde, de erstattelige og de uerstattelige, de som gir oss livet. Halsarterien, kraniehulen, Merkels skive... Rytmask og langsamt leses begrepene opp. Navn på organer du ikke engang visste du hadde. Det er luft mellom hvert ord. Men ordene skjærer kroppen i biter, dissekerer og reduserer legemet til et objekt; til pupiller, visdomstenner, tåreben, sinusknuter, kuleledd, ribbebrusk... Sårene som aldri gror. Agnes Btffn står helt stille. SENNEPSGASS skrikes det! En mannsstemme med fransk aksent. Svart metallisk frykt. Brannskader. HYDROGENBOMBER... Tilintetgjørelse. Radioaktiv stråling. Kunstneren pakker ut liljene. Varsomt. KØLLER... Splintres. Arret i sjelen. KLASEBOMBER... Lemlestelse.

Det ropes. Agnes Btffn ruller rød sverte på brystet. Legger våpenet (ikke barnet) - til brystet. På et lerret av hud lyser det røde avtrykket mot oss. I filmen har hun nå trykket hele sin kropp mot våpenet. Du ser avtrykket på magen: Svart våpen, rødt bilde. Hud som pulserer. Hun reiser seg langsamt, har ligget nede, men kan nå stå oppreist. På slagmarken, i krigen, i konflikten, er det ofre som aldri mer makter akkurat dét. Drept eller såret. Soldat eller offer; "they rise in shame". Filmen ender. Her i rommet fortsetter handlingen ennå litt. Agnes Btffn presser pistolen mot et ark. Bildet, det røde avtrykket, legges ned, synlig. Pistolen legges ned. Bak ser du et krøllete ark.

Kunstverket er avsluttet. Scenografien er enkel og opptredenen varer ikke lenge. Bevegelsene er langsomme og ikke mange. Likevel skjer det noe - insisterende - underveis. Avtrykket sitter. Sitter på deg nå. På din netthinne. Du innser hvor ømfintlig din kropp er. Og du får en påminning om hvor sårbare menneskene blir i konfrontasjon med sine egne menneskeskapte våpen: De kalde, kjølige, mekaniske, blinde, automatiske, tekniske, kirurgisk presise. Krigen har alltid en årsak, men den er likevel skitten. Vold er alltid traumatisk, og den har alltid ofre - tenker du.

Kubber daggertter huggerter - Avtrykk er en estetisk og etisk, nesten seremoniell forestilling, der ledetråden er den intime kontakten mellom kropp og våpen. Den er både en visuell handling og et visuelt spor (avtrykket) - og ikke minst er den kontrastfull. Kløften mellom det myke og det harde. Kaldt stål. Varm hud. Skjør kropp mot hardt metall. Fysisk nærvær, kjølig distanse. Fred og uskyld. Krig, akuttmedisin, poesi, smerte, håp og alvor. Mye alvor. Det grusomme og det skjønne. Hvilken side velger du? Hvilken side velger vi og verden?